

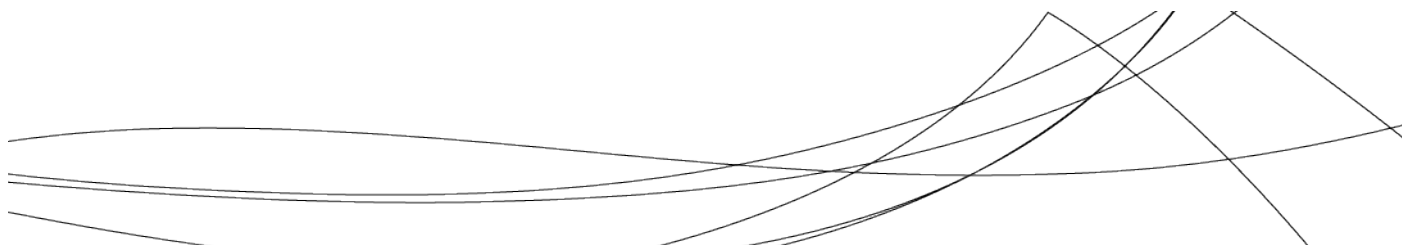

**SANDEFJORD
KOMMUNE**

Fortellinger fra nærmiljøutvalgene

**Stedsanalyse
2020**

Vedlegg 1

Vedlegg til stedsanalyse for tettsteder og lokalsentre - 2020

Andebu Nærmiljøutvalg:

Sommerkveld i Andebu sentrum

Du all verden! Er dette virkelig Andebu sentrum? Det kjennes mer som sydligere breddegrader! Ikke bare på grunn av varmen, men like mye den gode stemningen og folkelivet. Fra terrassen på sørsida av herredshuset skuer jeg utover det nye parkanlegget. Flere ungdommer spiller basket, en liten gutt og en pappa husker, et kjærestepar sitter tilbakelent i den digre, rosa stolen, og en familie sitter på en benk og spiser is. Det mye omtalte «sentrumsjordet» ser ut til å ha blitt et samlingssted for Andebusokninger, allerede to måneder før den offisielle åpninga av Andebuparken.

Denne lille fortellinga om Andebu sentrum skal sirkle rundt Herredshuset, Andebus svar på Eidsvollbygningen. Det staselige, hvite herredshuset sto ferdig for 93 år siden, og ble bygd av gavemidler fra en av bygdas velholdne menn. Det kostet faktisk ikke kommunen ei krone! I alle år har det blitt diskutert, forhandlet og vedtatt små og store saker her. Vedtaket om sammenslåing med Sandefjord var kanskje det mest betydningsfulle gjennom tidene. Mange var bekymret både for bygdas og herredshuset framtid. Heldigvis holder driftige folk liv og aktivitet i huset. Kommunestyresalen er pusset opp til opprinnelig stil, og huset rommer nå både ungdomsklubb, frivillighetsentral og restaurant.

Den varme sommerkvelden maner til ettertanke; *Jammen har Andebu sentrum utviklet seg til et trivelig sted de siste åra!* Ikke bare har vi fått park, men bygningsmassene på skoler og barnehager er velholdte, det er bygget gapahuk, kunstgressbaner, trimapparater og treningstrapp i umiddelbar nærhet til sentrum. Frivillige stå-på-folk bidrar definitivt til den positive utviklinga i bygda!

Bensinstasjonen, som mange godt voksne ennå kaller BP eller Norol, ligger der den har gjort de siste 50 åra. Nå heter den heter Circle K og har nettopp overtatt post i butikk fra Meny, eller Varesenteret, som det het på slutten av 1960-tallet. Da gikk flere lokale kjøpmenn sammen og startet en stor butikk i sentrum. Verken bensinstasjonen eller varesenteret har fortjent pris for god byggeskikk, men de har gjort nytta i alle år. Nå har vi faktisk både Kiwi og Meny i tillegg til flere andre butikker og kafeer. Det er ingen hemmelighet at det er tøft å drive detaljhandel for tida. Vil det fremdeles være grunnlag for butikker og næringsliv i åra framover?

Tankene blir brått avbrutt av en motorsykkel som kommer rasende gjennom sentrum. Tett på følger en trailer med henger. Hadde det ikke vært fint med ei såkalt miljøgate gjennom tettstedet vårt? Med beplantning, lys og trafiksikkerhetstiltak for å gjøre sentrum enda triveligere for bygdas innbyggere? Kanskje det bør være neste steg for utvikling av tettstedet Andebu?

Arnadal nærmiljøutvalg:

Innspill på stedsanalyse for kommunens tettsteder og lokalsentre fra Arnadal nærmiljøutvalg

Arnadal nærmiljøutvalg har gjort et forsøk på å skrive ned noen ideer rundt området identitet, forventninger om utvikling, og små og store drømmer. Dette har vært en utfordring, fordi vi ikke har kunnet invitere til et innbyggermøte som vi hadde ønsket å gjøre, før koronaen gjorde inntog i landet. Vi begynner derfor med å gi et innspill på fristen for rapporten, som er satt til over sommerferien. Det har ikke vært mulig for oss å nå ut til flertallet på annen måte enn gjennom sosiale medier; facebook. Algoritmen på facebook sorterer på innleggene, og mest sannsynlig har vi gått glipp av manges gode innspill, meninger og ideer. Vi har snakket med et fåtall, lagt ut tegninger på facebook og bedt om innspill og kommentarer, men av smittevern hensyn har vi ikke kunnet arrangere store møter for innbyggerne i Arnadal. Slik kunne vi sørget for en god og bred medvirkning som vi regner med kommunens politikere ønsker seg. Dette er mulig å få til tidligst til høsten, og kunne vært mulig å få til ved å utsette fristen for rapporten. På ett av innleggene nådde vi 864 personer, mens på et annet innlegg nådde vi 193 personer. På innleggene fikk vi til sammen 19 kommentarer og 2 delinger. Dette ikke nok engasjement til å kunne si at det representerer flertallet av innbyggerne sine meninger i Arnadal. I tillegg til innleggene har vi intervjuet to personer; Arne Kristensen og Henning Falke, hvis tanker og meninger også er med i innspillet. Styret består av åtte personer, som har bidratt inn i diskusjonen.

På illustrasjonen ser vi noen ting som mangler, og som bør føyes til:

- 1: Flor Kafe og hotell: ligger i kanten av Sti for øye, og driver servering og overnatting.
- 2: stiftelsen Sti for Øye driver også overnattingsvirksomhet fra den store bygningen på Valberg.
- 3: Merket tursti til Brattåstoppen. Dette er en merket kulturminneste som det er søkt tippemidler til for permanent merking.

I tillegg til dette har vi gjort en endring av sentrumsgrensen, som nå ses som rød tusj-strek på bildet som er vedlagt. Vi ønsker oss også en justering av grensen for tettsted, til å gjelde hele skolekretsen til Vennerød skole, dette kommer til tilbake til.

Hvorfor bor vi i Arnadal?

Flere som bor i Arnadal, bor og driver en gård, som familie bakover i slekten har drevet før de. Og den går i arv videre til barna. I tillegg til familiene på gårdene, er det mange som har valgt å flytte til området, uten å kanskje kjenne å godt til det på forhånd. Hvorfor flytter vi hit, og hvorfor blir vi boende?

Det handler om engasjement, mangfold, store tomter, nærhet til naboen og aktivitetene. Vi har et samhold man ikke nødvendigvis har andre steder hvor man hilser så vidt på naboen. I Arnadal kjenner vi alle ungene, vi kjenner alle foreldrene og ungene går ut og inn dørene til hverandre. Tidligere var Skåum berykta; ingen ville kjøre oppom der, ungdom fra Stokke vegret seg for å reise på fest med ungdom fra Arnadal. Slik er det ikke lenger. Her kjenner foreldrene hverandre, og vi snakker sammen og ordner opp når det er nødvendig. Som førstegangsetablerende er boligmarkedet slik at man klarer å kjøpe seg inn på markedet. Det er kort vei til Sandefjord og Tønsberg. Kort vei til E18 og alle andre sentrale steder, med enkel adkomst til Oslo. Vi kan velge å bo landlig, men samtidig ha naboer. Vi kan velge å ha en nær nabo eller en fjern nabo. Det er strand og sjø den ene veien og dyp urskog den andre veien. Og vi er stolte av bygda vår, og dugnadsånden og engasjementet. Det er takket være oss som bor her at vi har det tilbudet vi har her, fra Løke til Fossnes. Og derfor blir vi boende her.

Vi ser at ungdommene føler mer tilhørighet til Stokke, og mener dette handler om at de begynner på Stokke ungdomsskole og får venner som bor i sentrum. At de naturlig trekker hit gjør at man ikke har etablert et stort utvalg av tilbud til ungdommene, men de har sine lag og organisasjoner som 4H,

hvor mange er medlemmer. Kulerødvannet er en attraktiv badeplass, her spesielt for ungdom som samles på kveldstid. Femtitalls mennesker er innom og bader på Kulerødvannet hver dag når det er varmt i været. Men tilstanden er dårlig, på både vei og brygge og vi savner at kommunen tar et større ansvar for at vi som bor på bygda også har en badeplass- ikke bare for de som bor i byen, ved siden av sjøen. Skateparken og sykkel-løypa på idrettshuset er også aktiviteter som favner

ungdommene i bygda, men det er en naturlig utvikling at de trekker til Stokke sentrum.

De eldre flytter fra Arnadal. Vi har ingen butikker i nærheten eller små serveringssteder og utesteder. Det er få boliger tilrettelagt for eldre eller mennesker med større behov for tilrettelegging. Og det er et dårlig kollektivtilbud i retning sentrum (Tønsberg og spesielt Sandefjord). Hva har kommunen tenkt å gjøre for å bedre dette tilbudet, og knytte grend sammen med Sandefjord sentrum?

Mari har bodd i 9 år, og flyttet fra Eik til Arnadal for å komme seg inn på boligmarkedet. Geir har bodd i Arnadal i 21 år, flyttet fra Andebu. Christine har bodd her i 6 år og ble fristet av den fine hagen tilhørende huset de kjøpte. Åsne har bodd i 17 år og endte opp i Arnadal fordi vi kjente Heidi, som er gift med Geir, og huset var innenfor budsjettet som førstegangskjøpere. Tilfeldigheter brakte oss til Arnadal, men alle er vi stolte av grenda, alle engasjerer vi oss på mange ulike hold, alle har vi barn på skole og et bredt nettverk av nære og litt fjernere kjente.

Hvilken utvikling forventer vi oss, vi som bor i Arnadal?

Skolen og veien!

Vi har alle vært med i ulike lag, foreninger og fora i løpet av årene vi har bodd i Arnadal – og skolen og veien er de viktigste sakene vi gjennom årene har diskutert. På skolen har vi malt på dugnad, vi har tegnet skolegård på dugnad, vi har kjempet for ny paviljong når den gamle råtnet og ble fylt med mugg og sopp, på dugnad. Vi har sammen med rektor klart å få skolen slik den ser ut i dag. Men likevel fungerer ikke alle toalettene. Det er ikke lenge siden det var kaldt vann i dusjene. Eller iskaldt/veldig varmt fordi ventilasjonsanlegget ikke virket – og det tok flere uker å få det reparert. Vi har jobbet i mange år for en mer innholdsrik skolegård, og venter nå i den tredje mnd på ballfanger-nett til den nyanlagte grusfotballbanen. Hvem andre spiller fotball på grusbane i Sandefjord? Vi venter og vi venter – og vi har gjennom årene selv tatt grep, engasjert oss og fått til mye!

Vi ønsker oss at kommunen bruker penger på en ny Vennerød skole, på Valberg-området. Her ligger tomten urørt og venter på et nytt bygg, hvor barna våre kan lære, trives og boltre seg på idrettsanlegg og på sti (for øye) og i skog. Vi bor i et lokalmiljø med mange gårder, store jorder og områder med skog – men har en liten, dårlig skolegård. Ungene leker på asfalt og springer siksak mellom fotballbanen, det ene gamle lekeapparatet ungene har og gjerdet ut mot veien. Gjerdet er temmelig nytt. Før gjerdet kom på plass, var det rett ut på den lille plassen hvor alle slipper av ungene sine på morgenen, sammen med bussene. At det ikke har skjedd en ulykke på Vennerød skole i forbindelse med trafikksituasjonen, er flaks. Vi har hatt så mange nestenulykker at flaksen antagelig snart er brukt opp – og vi har ingen barn å miste.

Vi ønsker oss at kommunen bruker penger på trafiksikkerhet for barna våre. Skoleveien for mange av barna er farlig. Mange fraktes til og fra skolen med buss eller taxi, pga farlig skolevei. De kunne gått til skolen på 15 minutter, syklet på fem minutter. De hadde hatt veldig godt av fysisk aktivitet men det kan de ikke; det finnes ikke sykkelsti langs veien. Istedenfor må de stå ved veien, uten busstopp og på vinterstid halvveis oppå brøytekanalen, og vente på bussen, 40 minutter før skolen starter. Kjøreturen tar 3-4 minutter. Når de går av bussen, som kjører innom skolegården en gang før de legger ut på ruten om Skåum og Grytefeltet, er det 16-17 minutter til inspeksjonen starter i skolegården. Det er ingen som passer på at de ikke går av bussen når den kjører innom skolegården – for hvem har ansvar for det? Ikke bussjåføren. Noen barn som bor litt lengre unna, må være klare for å bli hentet av drosjen 06.45. Skolen begynner 08.00. De må sitte 45 minutter i drosja og være med på melkeruta. Taxiselskapet som vant anbudet har en ny rute på Sem klokken 7.30.

Dersom foreldrene kjører selv, bruker de maks ti minutter. Det er ikke aktuelt å sende de på sykkel – det er ikke sykkelsti langs den veien heller. Foreldre kjører forbi på vei til jobb og barnehage. Flere velger å sende ungene med bussen, for å begrense antall biler som kjører innom skolegården hvor det egentlig ikke er plass til annet enn ungene våre. På skoleveien kjører også bussene hvor skiltet lyser «Ikke i trafikk». Og lastebiler på vei til eller fra Borgeskogen som bruker veinettet i Arnadal som snarvei. Sjøførene er ofte ikke kjent og bruker GPS som viser den korteste vei fra Andebu til Sandefjord; den går om Arnadal. Eller sjåføren er godt kjent, og vet at veien om Arnadal er en rimelig bra snarvei, istedenfor om Sem eller E-18. De vet de ikke skal; det står i reguleringsplanen som ble laget en gang for mange år siden. Men klokken er over arbeidsslutt og tiden er knapp mellom rutene. Inntjeningen er liten og marginene er små, da er snarveiene gode å ty til. Det er lenge siden reguleringsplanen ble laget og alle har glemt. Samtidig er ungene våre på vei til idrettsplassen for å sparke fotball – og der kommer bussen og lastebilen og traileren. Igjen. «Ikke i trafikk».

Vi ønsker at gjennomkjøring i Arnadal skal bli vanskelig å få til, for de som ikke må. Vi ser det planlegges etablering av to massedeponier (Arnadal massedeponi og Dalenveien 455), samt en stor utvidelse av Borgeskogen. Dette vil påvirke trafikksituasjonen i Arnadal og for ungene våre negativt. Vi ønsker oss at det ikke skal være mulig for tungtransport som lastebiler, trailere og busser, å kjøre gjennom Arnadal til Borgeskogen. Vi vil stenge området for denne typen transport fordi veinettet ikke tåler en økning, og vi har ingen barn å miste. Det er få trafikkregulerende tiltak eller sykkelstier i området. Det planlegges også for økt boligbygging, som naturlig nok fører med seg økt trafikk. Vi har smale, svingete uoversiktlige veier. Uten gang – og sykkelstier, de aller fleste. Vi ønsker oss flere busser *i trafikk*, som kan frakte unge og gamle til sentrum, når de trenger det.

Vi ønsker oss ny plassering av den kommunale barnehagen og at kommunen tar tilbake noe av området på Valberg. Elverøy barnehage har en uheldig og tilfeldig plassering, på andre siden av Andebuveien. Det er ikke trygt for store eller små å sykle eller gå til barnehagen, og det er langt unna der folk flest bor, i boligfeltene. Vi foreslår at kommunen flytter barnehagen til det store bygget på Valberg. Her vil man ha en unik og umiddelbar tilgang til Sti for øye, store skogsområder og boltreplass, som barnehagen ikke har i dag. Vi foreslår også å stenge veien forbi idrettsanlegget for gjennomkjøring mellom valbergkrysset og innkjøringen til grytefeltet. På denne måten får man lagt til rette for trafikksikkerhet for barnehage, skole og idrettsaktiviteter.

Vi ønsker oss en forsterking av sentrum ved Valberg-området og idrettsanlegget. Dette foreslår vi at man gjør ved å bygge ny skole på skoletomten, flytter barnehagen til det store bygget som pr. i dag eies av stiftelsen Sti for øyet men dessverre ikke har stor aktivitet utad, og stenger veien for gjennomkjøring. Skolen vil kunne benytte seg av det oppdaterte anlegget til Arnadal idrettslag og man vil kunne spille enda mer på hverandres engasjement og innsats for bygda. Her finner man akebakke, snøkanon, skiløyper som idrettslaget kjører opp, skøytebane, ballbinge, sykkel-løype, fotballbaner, volleyballbane, hoppegrop – alt hva man måtte trenge for et godt og aktivt liv, også i friminuttene.

Vi ønsker oss at hele Vennerød skolekrets er tettstedet, og Valberg-området med Skåum, Gryte og Pikås defineres som et sentrum. Noen vil nok kalle tettstedet for bygda vår – og det er det absolutt. Men vi ser det kan gi oss noen flere muligheter, ved å definere et tettsted og et sentrum. Det er ikke mulig å sette en strek for et tettsted uten å ta med hele skolekretsen til Vennerød skole, for hva skal defineres utenfor og innenfor?

Vedlagt følger intervju med Arne Kristensen og Henning Falke, samt et bilde av en av illustrasjonene dere har laget, for å vise hvordan vi tenker justering av sentrum og de stedene som manglet.

Hilsen styret i Arnadal Nærmiljøutvalg

Et godt liv i Arnadal

Av Arne Kristensen

Det hender jeg tar meg en sykkeltur. Når jeg passerer Borgeskogen, kommer suset fra E18 mot meg. Og etter hvert blir det overraskende sterkt. Jeg snur opp mot Sørby-krysset, og sykler mot Gjennestadvannet – og priser meg lykkelig over at jeg bor i Vennerød.

Det er jo en og annen bil på veien. Jo, forresten ganske mange i «rush-tiden», når Vennerød skole og Borgeskogen har sine åpnings- og sluttider. Og ute på jordene kan jeg stundom høre lyden av traktorene som gjør sitt arbeid for grøden.

Jeg liker sjøen og lukta av saltvann, og tar gjerne turer med barnebarn til Bogen for å fiske krabber. Men du verden så godt det er å komme hjem til den fredelige hagen igjen! En slipper å høre gnålet fra vannscooterne. Jeg har alltid likt å ferdes i skog og mark. Her ligger mulighetene rett utenfor stuedøra. Før i tida jogget jeg. Nå går jeg i følge med en liten hund som også setter stor pris på skogstur med lite folk.

Det hender vi har snø-vintre her. Fine skiløyper blir raskt kjørt opp, så en kan spenne på seg skiene i gårdstunet.

Jeg har bier. Noen kuber står hjemme, noen på utebigården «Øggårn» ca 2,5 km herfra. For en frihet og naturopplevelse det er å sitte og se på biene som kommer inn til kubene med nektar og pollen. Fuglene synger og biene summer, men ellers er det helt stille. Og en hyggelig grunneier er nærmeste nabo. Hjemme kan jeg også høre den gode lyden av latter og lek fra skolebarna når de har frikvarter. Eller de leker i eventyrskogen på den andre siden av veien. Barna vet jo at det er en gammel lærer som rusler rundt i hagen, og det hender de kommer bort for å se på det store insekthotellet, alle humlekassene eller på bikubene gjennom en plastduk der en kan se med i selve kuba.

Jeg kjenner alle naboene rundt her, og slår stadig av en prat. Vi ser etter at alt står bra til med hverandre. Drar en av oss bort noen dager, kan naboene vanne blomstene og tomatene i drivhuset. Jeg kom til bygda i 1967, ung og nygift. Til den unge læreren var det ordnet en leilighet i 2. etg hos gamle Jacob som bodde i et eldre hus på Vennerød. Han hadde to sønner med familie som nærmeste naboer. Dermed hadde vi snart et nærmiljø.

Jeg likte å spille fotball, og dro snart med på Arnadal-banen. Der traff jeg unge og «gamle» som likte å springe etter ballen. Mange stiftet etter hvert familie. Ungene lekte, konene pratet og ballen rullet! Vil spiller ikke fotball lenger, men mange av vennene er der fortsatt. For tiden lager jeg tursti opp til Brattås sammen med en av dem.

Intervju med Henning Falke, innflytter

Hva var viktig for dere når dere skulle velge sted å bo, med familien, flyttende fra Oslo?

Når vi flyttet vekk fra storbyen Oslo, så var det viktigste å ikke flytte så langt; Arnadal er kort vei fra Oslo, vi bor kort vei fra sentrale strøk som Sandefjord og Tønsberg sentrum, kort vei til bykjerner og fasiliteter man finner der. Men vi ønsket å bo utenfor, vi ønsket å bo landlig, litt roligere, samtidig litt tettere på de vi vil bo sammen med. Det får vi til når vi bor i distriktet sånn som her i Arnadal. Vi bor ikke fysisk så tett, det er også en grunn til å bosette seg her; store tomter, det er rom. Det

blir likevel tettere fordi vi er færre og fordi vi har mulighet til å velge å være tettere på hverandre gjennom engasjementene våre og gjennom interessene våre. *Det* er typisk nærmiljø eller lokalmiljø, et lokalsamfunn. Og det får du ikke i by, ikke i store boligstrøk. Det får du her. I Arnadal. Familien Falke bodde først på Skjee, på andre siden av E18, før de valgte å flytte til Grytefeltet i Arnadal; - Det er ikke langt å flytte, mange vil tenke at det er to helt like steder å bo, men det er det ikke i det hele tatt. Det har med kultur å gjøre; det er en annen befolkningsgruppe som bor i

Arnadal. Arnadal er preget av et større mangfold, som fasinere oss. Mange som bor her har et bevisst forhold til at de bor akkurat her, de har valgt det. Vi ønsker å bo her fordi det er rolig, fredelig, det er luft, jorder, hager, naboer, og veldig stort mangfold.

Her er vi er tett på de møteplassene som er, de er helt avhengig av hver og en av oss, og det gjør at vi får et eieforhold til det - det gjør noe med identiteten vår. På større steder er det alltid *noen andre* du tenker kan gjøre jobben. Når det blir stort, mister man innflytelse og kanskje også nærhet og eieforhold. Det er lettere å bli passiv, det er lettere å bare være en bruker og ikke en som bidrar. I Arnadal er det sånn at om man vil gå på ski, så må man lage skiløyper. Og så er det noen som tenker at det kan jeg få til, så er de med på å gjøre det. Det er kort vei fra tanke til handling. Det gjør at de som engasjerer seg, de har et eieforhold til engasjementet. Det er ikke bare et engasjement som kommer ut av en plikt eller en tanke om at dette er noe alle må være med på fordi vi *må* bidra inn i fellesskapet. Jeg opplever at veldig mange som bidrar gjør det fordi de har lyst.

For oss er det et bevisst valg å være en del av dette mangfoldet, og jeg tror det er veldig sunt. Det er like sunt for akademikeren som det er for håndverkeren å oppleve å være en del av mangfoldet – det er berikende begge veier og det tror jeg bygger solide lokalsamfunn. Det trenger Sandefjord. Det trenger Vestfold. Det trenger Norge.

Vi har mye vi kan være stolte av, som har vokst frem og blitt til det tilbudet som eksisterer, takket være engasjementet til de som bor i grenda. Se hva vi har fått til! Det er vi som har fått skolen så fin å se på, det er vi som ruster opp – se hva vi har fått til! Det er vi som ruster opp idrettsanlegget, det er vi som holder aktivitetene i gang. Det er Sti for øyet som lager kulturtilbudet. Det er det private og det er organisasjonene, lagene, foreningene. Kommunen legger asfalt når de får noen ekstra bevilgninger, og den asfalten er til tider håpløs.

Bruk penger på skole og på barna våre!

Utgangspunktet for et voksende og et solid lokalsamfunn det er det som skjer og legges til rette for med barna våre. Så det er skole, det er barnehage, det er lag og forening og idrettslag. Uten skole har du ikke noe idrettslag – mest sannsynlig, mye vanskeligere. Uten skole har du ikke tilflytning – vi hadde aldri bodd her om det ikke hadde vært skole her. Hvis vi tenker litt kynisk ift til å utdanne og utvikle og bearbeide barn til å gå inn i voksenlivet og i det produserende skapende voksenlivet og utdanne barn til å bli mennesker som har ressurser, så begynner jo det med skole og da må du ha en skole som det brukes penger på og som løftes frem. Det er der vi skal bruke mest penger. Et samfunn må bruke mest penger på barn, utdanning, dannelse, sosiale rammer for oppvekst. Barn som har det bra, barn som lærer, barn som har det bra sosialt, som har venner, trygge voksne på skole og i lokalsamfunnet – det blir barn som blir godt rustet for livet, og de blir skattebetalere. Henning mener det viktigste vi kan gjøre for å sikre positiv utvikling for Arnadal, er å satse på skolen. I Sandefjord kommune sin målestokk er Vennerød skole en liten skole, og man kan vurdere stordriftsfordeler ved busse elevene til en storskole et annet sted. Henning mener dette ville være svært ødeleggende for lokalsamfunnet; Da mister vi mangfoldet, da blir vi likere og valgene blir mange færre. Ved å jobbe for å bygge ny skole, vil vi skape et stort engasjement blant innbyggerne i Arnadal og i Sandefjord for øvrig – det vil få store positive ringvirkninger for alle som bor her. En ny skole vil først og fremst løfte lokalsamfunnet, og løfte forventningene til hva som foregår på skolen. Jeg opplever både blant foreldre og barna at de har ikke forventning om at skolen skal være bra, at alt skal være i orden, at det skal være lekeapparater i skolegården. Og det er vi foreldrene som har sørget for at skolen ser noenlunde pen ut fra utsiden når vi malte den på dugnad – hva sier det?! Alle vet at det fins skoler som har det annerledes, men det er det ikke penger til her hos oss. Da har du ikke en forventning om gode rammefaktorer. Da går du videre i livet med en forventning om at det får være middels og det får være bra nok – men det er ikke bra nok. Dette skaper forskjeller: forskjellig kvalitet på undervisningen, og på livskvaliteten. Bygningen er ikke det viktigste, det er heldigvis menneskene. Men det vil gi et stort engasjement i bygda dersom ny skole blir bygget i Arnadal.

Hvilken utvikling forventer du deg for området?

Jeg synes veldig mye er bra. Idrettslaget fungerer kjempebra, ja vi sliter med rekrutering fordi vi er ikke så mange og kullene varierer, men sånn er det og det må vi bare godta. Det betyr at barneidretten går så lenge det går, kull for kull, så må man gi seg når man ikke er mange nok til å stille lag. Jeg forventer ikke Joker på hjørnet – det er ikke derfor jeg bor her, for å ha to minutter til en Joker istedenfor 11 minutter til Meny eller Kiwi – det spiller ingen rolle. I gamledager var det kanskje et poeng, men sånn er det jo ikke lenger.

Min forventning er veldig tydelig på å en skole, først og fremst.

Jeg forstår at politikerne tenker at vi er for få som bor her, til å ha en egen skole. Jeg synes at vi er mange nok til å representere det mangfoldet jeg tror er viktig selv om vi er små, så opplever jeg at vi er mange nok ift til det.

Vi har ikke ambisjoner om å være store og flotte og ha aktivitet for aktivitetens skyld. Aktiviteten skal være et resultat av engasjementet og ønsket om å skape noe og det opplever jeg at det er mye av i Arnadal. Også vil dette svinge. Det er viktig at vi har et bærekraftig aktivitetsnivå. Vi kan ikke ha all slags tilbud for alle aldersgrupper, til det er vi ikke mange nok som bor her. Kafe Lumen var et veldig godt samlingspunkt for voksne, men det er vanskelig å drive lønnsomt på en liten plass, dessverre. Henning er positiv til planlagt boligbygging, men synes ikke vi bør strebe etter å bli mange, store. Det er ikke derfor vi bor i Arnadal, fordi vi vil bo i gangavstand til butikk, kafe, utesteder. Når vi blir eldre vil vi antagelig flytte mer sentrumsnært, som de fleste andre som bosetter seg i Arnadal gjør. Og det er kanskje ok? Men når man skal bygge ut, må man bevare de tilbudene som er, som f.eks. lysløypene. Det koster penger om denne skal flyttes – og hvem skal koste det? Slike ting må man huske på når man skal utvikle.

Sentrum - er det der det bor flest, eller er det der det skjer mest?

Sentrum er på sletta. Sentrum er på skolen. Sentrum er i kirken. Grunnsteinene i Arnadal, som engasjement og aktivitet kretses om er idrettsplassen, Sti for øye, kirken og Vennerød skole. Det er her vi møtes, det er her vi engasjeres – små og store. Skolen danner grunnlaget for alt. Idrettslaget og idrettsanlegget sørger for et tilbud til barna, og tidsfordriv til de voksne som engasjerer seg for å få tilbudene til. Arnadal kirke og menigheten trekker mange folk ved spesielle anledninger og er åpent for alle med ulike aktiviteter for store og små. Stiftelsen Sti for øye er veldig dedikerte til sitt oppdrag, men de er ikke avhengige av deg for å få tilbudet til. Stien brukes til å vise frem området, for andre som er på besøk.

Bokemoa nærmiljøutvalg – Stokke:

STOKKE – ei bygd med jernbane

Historie: Jernbanen kom først, og så kom Stokke. Jernbanen er ryggraden. Rundt jernbanen vokste bygda fram, mellom gårdene kom nye bygninger som fikk viktige funksjoner, ysteri, meieri, herredshus, landhandel, slakteri, bakeri, kafeer og verksteder. Men det begynte med jernbanen.

Kjennetegn: Stokke er ei bygd med togstasjon. Vi har skjont at det er to kjennetegn som det vil bli vanskelig å holde på i lengden, og bygda har blitt mer og mer byliknende, for at togstasjonen ikke skal glippe. Toget er viktig for oss, og vi har kjempet for å beholde stasjonen, men vi ønsker likevel ikke å bli en by. Folk rister på hodet når enda et leilighetshus med fire etasjer reises i sentrum, og tegningene av et metropolisk stasjonsområde virker fremmed. Stokke har vært gårder og småhusbebyggelse – og togstasjon. Vi har en by i hver ende, og trenger ikke å være en by selv. Vi tar toget til byen.

Bokemoa er hjertet i Stokke. Skogen har stor følelsesmessig betydning for alle som bor her.

17.mai-feiringen har gjort Bokemoa og Moaplassen til vårt felles favorittsted. Vi vet med oss selv at vi har Norges fineste plass å feire 17.mai. Nesten alle som bor i Stokke bruker skogen, til rekreasjon, trening, hundelufting, skoleturer, aking, og til arrangementer og sosiale samlinger av alle slag. Snarveien gjennom Bokemoa er en viktig pustepause for de fleste, alle har minner fra Moa, skogen gir oss små naturopplevelser i hverdagen og er en viktig møteplass.

Stokkefolk: Stokkefolk ser nok på seg selv som «vanlige folk», det er naturligvis variasjoner her som alle andre steder, men alle går i samme klasse på skolen, trener i samme idrettslag, møtes i samme butikk, og havner på Soletunet til slutt. Vi har ikke bydeler med sosiale særpreg, alle kjenner stort sett alle, og er en del av hverandres historie. Veldig mange Stokkefolk er medlem av Stokke IL, eller har barn eller barnebarn som er med i idrettslaget. Idrettslaget spiller en enorm rolle i bygda, både som et sted å drive idrett naturligvis, men også som en møteplass, der innbyggerne sosialiseres, integreres og treffes.

Ønsker for framtida: Hva skal Stokke bli? Det vi er aller mest redde for er at Stokke skal bli en trafikkmaskin, med 10 000 biler, busser, traktorer og tungtransport som hver dag dunder gjennom hovedgata, ei hovedgate som krysses av VY Intercity, som suser forbi i 250 km/t på vei fra Tønsberg til Sandefjord. På denne hovedgata går skolebarna, her triller barnevogner, sykler og rullestoler, den er hovedpulsåra i bygda. Men vi ser at pulsåra trenger en bypass. En mulighet til å lede strømmen av trafikk rundt og ut. Stokke har ikke, som Sandefjord, et nettverk av gater, og muligheter til å velge en alternativ vei. Det er nok vårt aller største ønske for bygda, en ringvei fra Sundlandveien og ned til Grimestad, som kan minske faren for blodpropp i sentrum. Ellers ønsker vi oss å få være ei bygd. Vi liker at kuene beiter ved siden av skolen, og vi trenger på ingen måte noe «Big Blue» her hos oss. Vi har skjært at fortetting rundt jernbanen må til, og at det er behov for leiligheter. Men la «rundt jernbanen» være rundt jernbanen, ikke strekk strikken hver gang en utbygger får fatt i en tomt. Småhusbebyggelse er en del av vår identitet. Det er lite som er så skremmende på Stokkefolk, som å bo i blokk! Vi er litt bekymret for skolen, vi ser at bygda vokser fort, og at skolen vil bli for liten om noen år. Nå reguleres store områder rundt i bygda til boligformål, og vi spør, burde ikke kommunen sikre seg en sentral tomt til en stor ny barneskole?

Grenser: Hvor går grensa? Det er vanskelig å si noe om hvor grensa til Stokke går, fordi den gamle kommunen het Stokke. Hvor grensa går mellom det som er bygda Stokke og det som var Stokke kommune er ikke helt tydelig. Vi har diskutert om Gjennestad, Skjee og Ramsum tilhører Stokke, det er nok der langs Raet at vi er mest usikre. Det nye byggefeltet, Dunkjevlehagen, vil naturlig høre til Stokkebygda. De som bor på Lågerødåsen mener sikkert også at de bor i Stokke. Og hvis det skal bygges på åsen ved Bredholt, vil vel disse også bo i Stokke.

Kanskje kan Vårnesbekken være et skille i sør, og jordene opp mot Raet blir skillet i nord-vest. Da ligger bebyggelsen på Raet utenfor Stokkebygda. I øst blir grensa fra Lågerød til Korsane, og rundt Hvålsåsen. Holtemyra blir grensa mot vest.

Når man kommer nedre vei fra Sandefjord, passerer Lillevar, rett før man kjører ned mot Vårnesbekken, da ser man hele Stokke.